

Reč pri odovzdaní dharmy

ZENOVÝ MAJSTER JI KWANG

Reč zenového majstra Ji Kwanga pri odovzdávaní dharmy zenovým majstrom Wu Bongom 27. apríla 2012 v Zenovom centre v Berlíne.

(udrie palicou o podlahu)

Podstata dharmy je úplná. Tak je to napísané v Avatamsakra sútre.

Podstata dharmy je meno pre univerzálnu podstatu, ktorá v skutočnosti nemá meno, nemá žiadne slová, ani reč. Pozostáva z nej celý vesmír. Ak je podstata dharmy úplná, potom je všetko úplné. To znamená, že aj ty si dokonalý, vy ste dokonalí, my všetci, aj ja. Všetci sme dokonalí.

(udrie palicou o podlahu).

Všetko, čo sa zjavuje, je klam. Tak je to napísané v Diamantovej sútre.

Všetko je ilúzia! Ty aj ty, vy všetci. Ja tiež. Všetci ako sme tu – sme ilúzia. Všetko je klam.

(udrie palicou o podlahu)

Čomu dáte prednosť? Avatamsakra sútre alebo Diamantovej sútre? Úplnosť alebo ilúzia?

Avšak pozor! Ak poviete úplnosť, už to obsahuje niečo, čo je neúplné. A keď je všetko ilúzia, potom to aj tak nemôže byť úplné. Čo z toho je správne?

KATZ!!!

V tejto miestnosti je veľa tvárí. Rozprávajú a počúvajú.

Keďže naša myseľ je obvykle dosť komplikovaná, veľa rozmýšľame a tak či onak, náš život je niekedy aj nepríjemný, preto sami seba vnímame skôr ako nedokonalých. Nevnímame seba ako ilúziu. Všetko sa zdá byť reálne. My žijeme! Život je niekedy intenzívny a úžasný, a niekedy ťažký, ba bolestný. Máme starosti a žiale, máme problémy. Sme skeptickí a pochybujeme o sebe. Všetko sa zdá byť veľmi reálne.

Toto je jedna stránka veci, ale je tu aj druhá stránka, a my ju tiež poznáme: niekedy pociťujeme hlboký mier a veľkú lásku. Máme pocit slobody a dokonalosti. Prebudí sa pocit - to je tá druhá stránka.

Asi sa veľmi nemýlim, keď mám dojem, že náš život sa často pohybuje akoby medzi dvoma pólmi. Pri našom bezpečnom živote na Západe to možno nemá až také výrazné výkyvy. Niekedy dosahujeme až k výšinám a niekedy padáme do hlbokkej jamy. Život je smiech a slzy. Nedá sa tomu vyhnúť. Pre mňa je to veľmi významná skúsenosť, že život toto všetko v sebe obsahuje a že je to takto v poriadku: dovoliť si

zlyhať, dovoliť si zažiť neúspech, to, že sa objavuje utrpenie, že človek začne o sebe pochybovať. Je to v poriadku! Všetky veľké otázky a veľká pochybnosť sú pre náš život dôležité. Všetci cvičíme s jednou otázkou - Kto som? Nie je to jedna z najväčších pochybností, akú môžeme mať? Je to náš nástroj pokroku, pomáha nám rásť a nakoniec sa prebudiť.

Všetky tieto otázky a skúsenosti sú spojené s utrpením, a to sa nám už nepáči. K svojim problémom a bolestným skúsenostiam sa obvykle správame ako k nejakej chorobe, ktorej sa potrebujeme zbaviť. Buddha, ako mladý princ, mal tie isté otázky a pochybnosti ako aj my. Nečudo, že len čo dosiahol osvietenie, celkom prvá vec, ktorú si uvedomil a povedal bolo: Život je utrpenie. Trpíme, pretože sa držíme určitých vecí - tie sa však menia a odchádzajú, vracajú sa do prázdnoty, aj keď ich veľmi milujeme a nechceme sa ich vzdať. Týka sa to aj našej individuality, ktorá je pre nás taká drahá a dôležitá. Zdá sa nám, že všetko smeruje do ničoty. Ako sa to všetko dá zvládnuť?

Každý máme svoj ústredný motív, tému. Aj ja mám svoj motív. Otázka, ktorá mnou vždy hlboko otrasie je: „Kam to všetko zmizlo? Tie krásne chvíle, ľudia s ktorými sme sa cítili spriaznení, veľkolepý pocit dokonalej lásky, ľudia ktorí zomreli. Kam sa to všetko podelo?“

Som si istý, že nás mnohé tieto otázky spájajú. Skutočnosť, že všetko je nestále, je v buddhizme základným poznaním.

My však aj tak pokračujeme vo svojej praktike. Robíme ďalší krok vpred. To je rozhodujúce.

Jedna sútra, ktorú všetci viete naspamäť, hovorí : „Bódhisattva žije v Pradžňá páramite a myseľ mu už nie je prekážkou.“(sútra srdca) To poukazuje na možné riešenie: Pradžňá páramitá, ktorá nám umožňuje vidieť dokonalosť, úplnosť vesmíru a dokonalosť našej vlastnej podstaty – je najvyššia forma múdrosti. Keď sa prebudíme, výsledkom je myseľ, ktorá nemá prekážky, a ktorá už ani sama nie je prekážkou. To je naša zenová prax!

Možno Vás teraz napadne otázka: A tento chlapík Roland, ktorý sa dnes stáva zenovým majstrom – už to dosiahol? Potom si pomyslíte, že asi nie: veď je niekedy popudlivý a zlostný, hľadá chyby a je zraniteľný. Jasne vidno, že má prekážky v mysli!

Dovoľte, aby som vám rozpovedal tri príbehy, ktoré sú v tomto kontexte dôležité, a ktoré na mňa silne zapôsobili.

Prvý príbeh sa odohrával v rokoch 1993 a 1994 v Kórei v zime, v chráme Shin Won Sah. Zúčastnil som sa tam Kjol Če, a spolu so mnou tam boli aj Namhee a Arne.

Zenový majster Seung Sahn nás navštívil celkove päťkrát, aby predniesol Reč Dharmy. Zakaždým, keď prišiel a uvidel ma, zreval na mňa: „Nekontroluj to!“ Najprv som si pomyslel, „Čo je to? Čo to má znamenať?“ Neuvedomoval som si, že aj to je kontrolovanie. Keď prišiel nabudúce, urobil som veľa poklôn a pozdravil som ho, a otvoril som mu dvere na aute. Pozrel sa na nás všetkých, potom sa pozrel na mňa a povedal: „Nekontroluj!“ Cítil som sa pred ostatnými taký zahanbený! Sme takí

spútaní svojím myslením a svojím mám rád a nemám rád, a takto v našej myslí vzniká prekážka. V každom prípade som vtedy v Shin Won Sahn mal bystrozrakého učiteľa, ktorý svojím hulákaním ma gniavil tri mesiace, aby som nekontroloval, nedržal sa ničoho, aby som nič nevytváral. Nie som si istý, či to malo veľký efekt. No v každom prípade už ma viac nesužuje, keď so mnou život zametá sem a tam. Nejaká sa vždy znovu postavím na nohy.

Druhý príbeh sa odohral tak isto v Kórei. Bol som v nemocnici, pretože som odpadol. Neskôr vysvitlo, že to nebolo ani zďaleka také zlé ako sa spočiatku zdalo. Zrazu zazvonil telefón. Zodvihol som ho; bol to zenový majster Seung Sahn: „Čo sa stalo?“ „Áno, nuž, necítim sa veľmi dobre... ale dosiahol som aj veľké skúsenosti a hlboké poznanie! Zistil som, že všetko je ilúzia. Aj zen je len umelý výtvar a ilúzia, ktorú máme prekonať. Všetko to musíme odhodiť! Aj celý tento zenový svet!“

Odpovedal, „Oooh, tak ty si veľmi, veľmi chytrý. No teraz je dôležité, aby si sa stal hlúpy. Je to veľmi dôležité! Musíš sa stať totálnym tupcom!“

Vo svojej hlbokej kríze som mal teda bystrozrakého učiteľa, ktorý mi povedal, aby som nedumal nad svojimi vedomosťami, ale aby som namiesto toho rozmýšľal bruchom. Nie som si istý, či to malo na to až taký veľký vplyv, no čoskoro potom som bol z nemocnice prepustený a po všetkom som si uvedomil jednu dôležitú vec: odvtedy som už nikdy nemal také chytré myslenie.

Tretia príhoda sa odohrala asi pred tromi týždňami v Paríži. Mali sme poradu, stretnutie učiteľov. Tri dni, desať učiteľov: cvičenie, jedlo, pitie, diskusia. Všetko sme si robili sami: varili sme, umývali a utierali riad. Prestieral som na jedlo možno pätnásťkrát. Raz sa ku mne pripojil aj zenový majster Wu Bong. Prestierali sme na stôl: kládli sme tanieru, lyžice, vidličky. Zenová majsterka Bon Shim uvarila lazane. Opýtal som sa zenového majstra Wu Bonga: „Myslíš, že sa hodí aby bolo na stole kimči spolu s talianskym jedlom lazane?“ (kimči je kórejské jedlo, nakladaná kyslá, okorenená čínska kapusta). Odpovedal, „Na tom nezáleží, hlavne, že sa po jedle kimči ocitne v mojom žalúdku!“ Myslím, že toto bola tá najlepšia veta počas celého stretnutia. Mal som bystrozrakého učiteľa, ktorý ma učil znovu a znovu veriť sebe samému a jednoducho to len urobiť.

Tieto tri príbehy majú jeden spoločný bod. A to je ten najväčší poklad, aký som našiel vo svojom živote, ktorý mi zachránil život a stále mi zachraňuje život, až do súčasného momentu. Je to ten najdôležitejší dar od mojich učiteľov, ktorý ja a každý z vás – my všetci – už navždy vlastníme.

Tento poklad je identický s podstatou tohto celého vesmíru.

(Udrie palicou o podlahu)

Tento bod. Ak si udržíme túto myseľ (*udrie palicou o podlahu*), ktorá nič nedrží – toto „neviem“ (*udrie palicou o podlahu*), potom sa tento moment stáva dokonalým, úplným (*udrie palicou o podlahu*), potom sme my dokonalí, všetko je dokonalé. A potom nie je ťažké pochopiť, čo je potrebné urobiť a ako môžeme pomôcť sebe a ostatným.

Je to šialené: napriek tomu, že už všetko máme a pravda leží stále priamo pred nami,

aj tak sme vždy na ceste a hľadáme niečo, čo nám stále chýba. A súčasne tu všetko už máme. Musíme sa zobudiť. To je naša zenová prax. A je tiež dôležité mať spoločníkov, druhov, sprievodcov, priateľov. Byť zenovým majstrom, zenovým učiteľom, znamená pre mňa byť spoločníkom.

Mám pre vás ešte jeden dar: Raz sa ma v Kórei opýtal jeden múdry mních, „Povedz mi, kto je dôležitejší: študent alebo učiteľ?“

A tak sa pýtam ja vás: Kto je dôležitejší: študent alebo učiteľ?

(z hľadiska sa ozývajú rôzne odpovede: „učiteľ, študent“)

Ak poviete, že študent, udriem vás tridsaťkrát!

(z hľadiska prichádzajú ďalšie odpovede; jeden študent udrie o podlahu)

Iba to?

(študent udrie o podlahu ešte raz)

Dobré, nie až také zlé.

Ak poviete, že učiteľ, tiež vás udriem tridsaťkrát. Ak poviete, že obaja, potom vás udriem šesťdesiatkrát! A keď poviete nikto, udriem vás 120 krát! Jedného dňa nájdete dobrú odpoveď. Nabudúce.

Vidíte to?

(zdvihne palicu nad hlavu)

Počujete to?

(udrie palicou o podlahu)

Dokonalé, úplné.

Vidíte to?

(zdvihne palicu nad hlavu)

Počujete to?

(udrie palicou o podlahu)

Veľká ilúzia.

(udrie palicou o podlahu)

Nedržte sa ničoho. Prežívajte pravdu v každom momente. A pomôžte svetu. Ako?

KATZ!!!

Ako sa máte ? Nuž, jedzme, tancujme a spievajme.

– Preložil z originálu Peter Sminčák